

PŘEDMLUVA	11
I. ÚVOD DO PROBLEMATIKY.....	12
1 Bezpečnostní systém ČR.....	12
1.1 Právní rámec bezpečnostního systému.....	13
1.2 Bezpečnostní strategie.....	14
1.3 Proces zajišťování obrany.....	15
2 Ochrana obyvatelstva.....	15
2.1 Ochrana obyvatelstva, civilní ochrana a civilní obrana.....	15
2.2 Ženevské úmluvy.....	16
2.3 Koncepce ochrany obyvatelstva.....	17
3 Krizové řízení.....	19
4 Vazba na civilní nouzovou připravenost EU a NATO.....	19
II. OCHRANA OBYVATELSTVA.....	20
1 Úvod do problematiky ochrany obyvatelstva.....	20
1.1 Právní předpisy a další související dokumenty.....	20
1.2 Integrovaný záchranný systém.....	22
1.2.1 Základní vymezení IZS.....	22
1.2.2 Složky IZS.....	22
1.2.3 Stálé orgány pro koordinaci složek IZS.....	23
1.2.4 Úrovně koordinace složek IZS při společném zásahu.....	24
1.3 Úkoly orgánů veřejné správy.....	24
1.3.1 Úkoly ministerstev a jiných ústředních správních úřadů.....	24
1.3.2 Úkoly orgánů kraje.....	25
1.3.3 Úkoly orgánů ORP.....	26
1.3.4 Úkoly orgánů obce.....	26
1.3.5 Úkoly HZS kraje.....	27
1.4 Práva a povinnosti právnických a fyzických osob na úseku ochrany obyvatelstva.....	28
1.4.1 Práva a povinnosti právnických a podnikajících fyzických osob.....	28
1.4.2 Práva a povinnosti fyzických osob.....	30
1.5 Základy stavebnictví.....	31
1.5.1 Postup při výstavbě.....	31
1.5.2 Pozemní stavby, základní konstrukční prvky.....	31
1.5.3 Konstrukční systémy budov.....	32

1.5.4	Svislé a vodorovné nosné konstrukce	37
1.5.5	Střešní konstrukce	38
1.5.6	Technická zařízení budov	39
1.6	Dokumentace staveb.....	39
1.6.1	Druhy stavební dokumentace.....	39
1.6.2	Druhy stavebních výkresů podle obsahu	40
1.6.3	Zobrazování stavebních objektů	40
1.6.4	Výkresy požární bezpečnosti staveb	47
1.7	Územní plánování a stavební řád	49
1.7.1	Požadavky a stanoviska HZS kraje v územním plánování a stavebním řízení	49
1.7.2	Požadavky ochrany obyvatelstva v územním plánování	51
1.7.3	Stavebně technické požadavky na stavby civilní ochrany nebo stavby dotčené požadavky civilní ochrany	53
1.8	Radiační ochrana	53
1.8.1	Rozhodující subjekty v oblasti radiační ochrany v ČR.....	53
1.8.2	Systém monitorování radiační situace	54
1.8.3	Hodnocení jaderných událostí.....	55
1.8.4	Významné radiační havárie ve světě.....	55
1.8.5	Přehled jaderných elektráren v Evropě a v ČR	56
1.8.6	Další jderná zařízení v ČR	57
1.8.7	Havarijní připravenost v ČR	57
1.8.8	Zóna havarijního plánování v okolí jaderné elektrárny	58
1.8.9	Vnější havarijní plán	59
1.8.10	Klasifikace mimořádných událostí.....	60
1.8.11	Havarijní odezva jaderné elektrárny na vznik mimořádné události.....	60
1.8.12	Reakce dalších subjektů na vznik mimořádné události.....	60
1.8.13	Ochranná opatření	61
1.9	Ochrana před povodněmi	61
1.9.1	Základní pojmy	62
1.9.2	Povodňové orgány.....	62
1.9.3	Povodňová opatření.....	66
1.9.4	Zvláštní povodně.....	72
1.9.5	Mapy záplavových území, povodňového nebezpečí a povodňových rizik.....	74
1.10	Nebezpečné látky.....	75
1.10.1	Chemické látky.....	75
1.10.2	Biologické látky	87

1.10.3	Radiační látky.....	87
2	Úkoly ochrany obyvatelstva.....	92
2.1	Právní předpisy a další související dokumenty	92
2.2	Varování a informování obyvatelstva	93
2.2.1	Vymezení základních pojmů.....	93
2.2.2	Organizace a zabezpečení JSVV.....	94
2.2.3	Koncové prvky varování.....	95
2.2.4	Varování obyvatelstva.....	97
2.2.5	Zkouška sirén, požární poplach	97
2.2.6	Předávání tísňových informací a činnost obyvatelstva po varování	98
2.2.7	Analýza území pokrytého signálem	99
2.2.8	Další rozvoj varování a informování	100
2.2.9	Plánovací dokumentace k problematice varování.....	101
2.3	Ukrytí	101
2.3.1	Plánovací dokumentace k problematice ukrytí	102
2.3.2	Evidence a způsob vyřazení úkrytů z evidence.....	102
2.4	Individuální ochrana.....	103
2.4.1	Principy individuální ochrany.....	103
2.4.2	Plánovací dokumentace k problematice individuální ochrany	106
2.5	Evakuace	107
2.5.1	Druhy evakuace.....	107
2.5.2	Plánování evakuace.....	108
2.5.3	Orgány pro řízení evakuace	110
2.5.4	Rozdělení odpovědnosti za provedení evakuace.....	111
2.5.5	Činnost jednotek požární ochrany při vyhlášení evakuace.....	112
2.5.6	Evakuační středisko	114
2.5.7	Evakuační zavazadlo.....	116
2.5.8	Zvláštnosti provádění evakuace	117
2.6	Nouzové přežití	118
2.6.1	Nouzové zásobování potravinami.....	119
2.6.2	Nouzové ubytování	119
2.6.3	Nouzové zásobování pitnou vodou.....	119
2.6.4	Nouzové dodávky energií	121
2.6.5	Nouzové základní služby obyvatelstvu.....	121
2.6.6	Poskytování humanitární pomoci.....	121

2.6.7	Opatření nouzového přežití obyvatelstva v působnosti HZS ČR	123
2.6.8	Materiální základna humanitární pomoci.....	124
2.6.9	Činnost nestátních neziskových organizací při poskytování humanitární pomoci obyvatelstvu, dobrovolnická služba.....	125
2.6.10	Rozdělení odpovědnosti za provedení opatření nouzového přežití.....	128
2.6.11	Orgány pro řízení opatření nouzového přežití	128
2.7	Dekontaminace.....	129
2.7.1	Dekontaminační způsoby a postupy.....	129
2.7.2	Plánování a organizace dekontaminace	130
2.7.3	Odpadní voda po dekontaminaci.....	135
2.8	Výchova a vzdělávání.....	135
2.8.1	Vymezení a charakteristika cílových skupin výchovy a vzdělávání.....	136
2.8.2	Projekty na podporu vzdělávání.....	141
2.8.3	Subjekty podílející se na výchově a vzdělávání obyvatelstva	145
2.8.4	Zásady provádění preventivně výchovné činnosti	145
2.8.5	Požadavky na lektora	146
2.9	Plnění úkolů ochrany obyvatelstva vybranými subjekty.....	146
2.9.1	Úkoly HZS kraje v oblasti ochrany obyvatelstva	146
2.9.2	Plnění úkolů obce v oblasti ochrany obyvatelstva	149
2.9.3	Úkoly jednotek požární ochrany v oblasti ochrany obyvatelstva	149
2.9.4	Zařízení civilní ochrany	152
2.10	Psychosociální pomoc	152
2.10.1	Vymezení psychosociální pomoci	153
2.10.2	Standardy psychosociální pomoci.....	153
2.11	Příprava na válečný stav.....	157
2.11.1	Specifika ochrany obyvatelstva za válečného stavu	157
2.11.2	Zproštění výkonu mimořádné služby.....	158
2.11.3	Odrady civilní obrany	158
2.11.4	Příprava občanů k obraně státu	158
2.11.5	Objekty důležité pro obranu státu	159
2.11.6	Vztah ke krizovému řízení	159
3	Mimořádné události, havarijní plánování.....	160
3.1	Právní předpisy a další související dokumenty	160
3.2	Klasifikace mimořádných událostí.....	160
3.2.1	Mimořádná událost.....	160
3.2.2	Mimořádná událost a stupně poplachu.....	160

3.2.3	Identifikované typy nebezpečí	161
3.2.4	Typy událostí v režimu operačního řízení HZS ČR	163
3.3	Posuzování rizik	164
3.3.1	Definování pojmů a proces posuzování rizik.....	164
3.3.2	Metodologie posuzování rizik.....	166
3.3.3	Vybrané metody pro posuzování rizika	167
3.4	Havarijní plán kraje	171
4	Prevence závažných havárií.....	175
4.1	Právní předpisy a další související dokumenty	175
4.2	Systém prevence závažných havárií	176
4.2.1	Důvody vzniku a základní pojmy	176
4.2.2	Organizace prevence závažných havárií	177
4.2.3	Dokumentace provozovatele a její schvalování	180
4.2.4	Integrovaná kontrola	185
4.3	Vnější havarijní plány.....	187
4.3.1	Zóna havarijního plánování podle zákona o PZH.....	187
4.3.2	Rozsah a způsob zpracování vnějšího havarijního plánu.....	189
4.3.3	Schvalování vnějšího havarijního plánu	191
4.3.4	Prověřování vnějšího havarijního plánu.....	191
III.	KRIZOVÉ ŘÍZENÍ.....	192
1	Úvod do krizového řízení	192
1.1	Právní předpisy a další související dokumenty	192
1.2	Základní pojmy v krizovém řízení	192
1.3	Krizové situace	193
1.4	Typové plány.....	195
1.5	Krizové stavy.....	195
1.6	Práva a povinnosti právnických a fyzických osob za krizových stavů	197
1.6.1	Právnické a podnikající fyzické osoby.....	197
1.6.2	Fyzické osoby	197
1.7	Náhrady	199
1.7.1	Náhrada za omezení vlastnického práva, poskytnutí věcných prostředků a vykonání pracovní povinnosti nebo pracovní výpomoci.....	199
1.7.2	Náhrada škody.....	200
1.8	Krizová opatření	200
1.8.1	Krizová opatření nařizovaná vládou	200
1.8.2	Krizová opatření nařizovaná hejtmanem kraje	202

1.8.3	Krizová opatření v oblasti HOPKS	202
1.8.4	Finanční zabezpečení krizových opatření	204
1.9	Informační systémy využitelné pro krizové řízení	205
1.10	Zvláštní skutečnosti	205
2	Krizové řízení	206
2.1	Právní předpisy a další související dokumenty	206
2.2	Orgány krizového řízení	206
2.2.1	Vláda	206
2.2.2	Ministerstva a jiné ústřední správní úřady	207
2.2.3	Česká národní banka	210
2.2.4	Orgány kraje a další orgány s působností na území kraje	210
2.2.5	Orgány obce s rozšířenou působností	212
2.2.6	Orgány obce	213
2.3	Ostatní orgány s územní působností	214
2.3.1	Bezpečnostní rady	214
2.3.2	Krizové štáby	216
2.3.3	Územní správní úřady	217
2.4	Kritická infrastruktura	217
2.4.1	Vývoj v oblasti kritické infrastruktury v ČR	217
2.4.2	Základní pojmy	218
2.4.3	Působnost orgánů krizového řízení	219
2.4.4	Proces určování prvků kritické infrastruktury	219
2.4.5	Kritéria pro určování prvků kritické infrastruktury	220
2.4.6	Povinnosti subjektu kritické infrastruktury	220
2.4.7	Plán krizové připravenosti subjektu kritické infrastruktury	220
2.4.8	Evropský program na ochranu kritické infrastruktury	222
2.5	Kybernetická bezpečnost	223
2.6	Krizové plány	224
2.6.1	Podklady pro zpracování krizového plánu	224
2.6.2	Zpracovatelé krizového plánu	224
2.6.3	Struktura krizového plánu	225
2.6.4	Způsob zpracování krizového plánu kraje a krizového plánu ORP	229
2.7	Plán krizové připravenosti	230
2.7.1	Plán krizové připravenosti subjektů plnicích opatření z krizového plánu	230
2.7.2	Plán krizové připravenosti územních správních úřadů	231

2.7.3	Způsob zpracování plánu krizové připravenosti a jeho struktura	232
2.7.4	Informace o povinnosti zpracovat plán krizové připravenosti	232
2.8	Hospodářská opatření pro krizové stavy	232
2.8.1	Působnost orgánů v systému HOPKS	233
2.8.2	Systém nouzového hospodářství	235
2.8.3	Systém hospodářské mobilizace	236
2.8.4	Použití státních hmotných rezerv	238
2.8.5	Výstavba nezbytné infrastruktury	240
2.8.6	Systém regulačních opatření	240
2.8.7	Informační podpora HOPKS	240
2.9	Vzájemné vazby mezi krizovými, havarijními a ostatními plány	244
3	Krizové štáby na úrovni kraje, ORP a obce	246
3.1	Právní předpisy a další související dokumenty	246
3.2	Složení a zásady činnosti krizového štábu kraje a ORP	247
3.2.1	Složení krizového štábu	247
3.2.2	Svolání krizového štábu	247
3.2.3	Pracoviště krizového štábu	248
3.2.4	Činnost krizového štábu	248
3.2.5	Spolupráce mezi krizovými štáby	250
3.2.6	Dokumentace krizového štábu	251
3.2.7	Odborná příprava členů krizového štábu	251
3.2.8	Krizový štáb obce	251
3.2.9	Štáb HZS kraje a štáb MV-GR HZS ČR	252
3.3	Cvičení	253
3.3.1	Druhy a zaměření cvičení, oprávnění nařídít cvičení	253
3.3.2	Plán cvičení orgánů krizového řízení na centrální úrovni	254
3.3.3	Plán cvičení složek IZS a orgánů krizového řízení na úrovni kraje	254
3.3.4	Fáze organizace prověřovacího a taktického cvičení složek IZS	255
3.3.5	Praktické zkušenosti z organizace cvičení složek IZS a orgánů krizového řízení	257
3.4	Geografické podklady	258
3.4.1	Základní pojmy	258
3.4.2	Geografické informační systémy u HZS ČR	259
3.4.3	Běžné mapové portály a aplikace	260
3.4.4	Mapové portály využitelné v oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení	260
3.4.5	Mapy v krizových plánech kraje a ORP	262

3.4.6	Vedení pracovní mapy	265
IV.	CIVILNÍ NOUZOVÁ PŘIPRAVENOST EU A NATO	270
1	Právní předpisy a další související dokumenty	270
2	Orgány EU	270
3	Mechanismus civilní ochrany	271
4	Moduly civilní ochrany	272
5	Civilní nouzové plánování v NATO	274
6	Výbor pro civilní nouzové plánování NATO	275
V.	VÝKON STÁTNÍ SPRÁVY	278
1	Právní předpisy a další související dokumenty	278
2	Kontrolní činnost v oblasti krizového řízení	278
2.1	Plán a četnost kontrol	279
2.2	Oznámení o kontrole	279
2.3	Písemné pověření ke kontrole	279
2.4	Protokol o výsledku kontroly a vyhodnocení provedených kontrol	279
3	Kontrolní činnost v oblasti IZS	280
4	Přístup k výkonu státní správy	281
4.1	Kodex úředníka veřejné správy	281
4.2	Poskytování informací	282
	PŘÍLOHY	285
	PŘEHLED LITERATURY	302
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	318

PŘÍLOHY

Příloha 1 Mezinárodní stupnice pro hodnocení jaderných událostí – INES.....	286
Příloha 2 Mapa jaderných elektráren v Evropě	288
Příloha 3 Zóna havarijního plánování JE Dukovany	289
Příloha 4 Zóna havarijního plánování JE Temelín	290
Příloha 5 Mapa ohrožení území	291
Příloha 6 Přehled tříd nebezpečnosti a standardních vět o nebezpečnosti.....	292
Příloha 7 Přehled bezpečnostních značek pro přepravu	297
Příloha 8 Přehled krizových stavů	298
Příloha 9 Odvětví kritické infrastruktury.....	300
Příloha 10 Příklad hodnotící tabulky k provedenému taktickému cvičení složek IZS.....	301